

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta toimii sivistys- ja hyvinvointipalveluiden palvelualueiden monijäsenisenä toimielimenä. Lautakunta vastaa palvelualueidensa strategisesta ohjauksesta, toiminnan ja talouden seurannasta sekä palveluiden järjestämisen linjauksista kunnanvaltuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnan käsiteltävät asiat valmistelevat sivistyspalveluiden osalta sivistysjohtaja ja hyvinvointipalveluiden osalta hyvinvointikoordinaattori.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta toimii myös kunnan ehkäisevän päihdetyön vastuullisena toimielimenä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä vastaavana viranomaisena. Lautakunta vastaa kunnan hyvinvointikertomuksen valmistelusta sekä koordinoi yhteistyötä kunnan vaikuttamistoimielinten kanssa. Lautakunta päättää yleishyödyllisille yhdistyksille myönnettävistä avustuksista.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kärkölen kunta tuottaa sivistys- ja hyvinvointipalvelut omana toimintanaan. Sivistyspalveluihin kuuluvat kasvatus- ja opetuspalvelut, joita ovat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä vapaa sivistystyö. Hyvinvointipalveluihin kuuluvat kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut, mukaan lukien kirjaston johdon palvelut 1.8.2026 alkaen sekä perheohjauksen ja senioriohjauksen palvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja Lapsiystävällinen kunta työ.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja elämänlaatua tarjoamalla laadukkaita kasvatus-, opetus- ja hyvinvointipalveluita. Sivistyspalvelut tukevat lasten ja nuorten kasvua, kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tarjoamalla monipuolista kasvatusta, opetusta ja ohjausta. Hyvinvointipalvelut puolestaan vahvistavat kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä, yhteisöllisyyttä ja aktiivista elämäntapaa sekä luovat edellytyksiä sosiaaliselle kasvulle ja yhteistyölle. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut huolehtivat varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, muiden kasvatus- ja opetuspalveluiden sekä hyvinvointipalveluiden järjestämisestä laadukkaasti ja lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Sivistyspalvelut sopeuttavat palvelutuotannon rakenteita ja kustannuksia asiakasmäärien kehityksen mukaisesti sekä turvaavat samalla laadukkaat ja saavutettavat palvelut. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan väestökehitys ja palvelutarpeiden muutokset. Perusopetuksen palvelutuotannon rakenteita kehitetään osana maakunnallista yhteistyöhanke Yhteinen Päijät-Häme – perusopetuksen yhteinen suunta.

Hyvinvointipalveluita kehitetään kuntastrategian painopisteiden mukaisesti hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja kunnan vetovoimaa vahvistavina palveluina. Toimintatuottojen kasvua tavoitellaan erityisesti liikuntapalveluissa uimahallin palveluiden kehittämisen, monipuolistamisen ja markkinoinnin avulla. Toiminnassa painottuvat talous- ja resurs-siivisuus, ennaltaehkäisevä hyvinvointityö sekä kuntalaisten laadukkaat osallistumis- ja harrastusmahdollisuudet.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden käytössä olevien tilojen käyttöä kehitetään ja hyödynnetään monipuolisesti kuntalaisten hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseksi.

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	495 411	520 506	449 626	-13,6	457 499	465 495
TOIMINTAKULUT	-8 206 061	-9 375 710	-9 602 680	2,4	-9 781 477	-9 977 141
TOIMINTAKATE	-7 710 650	-8 855 204	-9 153 054	3,4	-9 323 978	-9 511 646
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 294	-60 310	-60 310	0,0	-61 516	-62 746
TILIKAUDEN TULOS	-7 730 945	-8 915 514	-9 213 364	3,3	-9 385 494	-9 574 392

Valtuustotason sitovat tavoitteet

Strategiaohjaus	Toiminnallinen tavoite	Mittari	Vastuu
Hyvinvointi ja yhteisöllisyys	Ehkäistään koulupudokkuutta ja nostetaan koulutustasoa vahvistamalla oppilaiden kiinnittymistä kouluun ja koulutukseen. Oikea-aikaiset ja oikein kohdennetut tukitoimet esi- ja perusopetuksessa sekä olemassa olevien resurssien oikein kohdentaminen huomioiden tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen. Peruskoulun suorittaneiden oppivelvollisten ohjaus ja valvonta asuinkunnan toimesta. Jatkokoulutusmahdollisuuksista tiedottaminen, neuvonta ja ohjaus oppivelvollisuuden suorittamisen jälkeen.	Perusopetuksen päättötodistuksen saaneiden %-osuus peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Toisen asteen opiskelupaikan saaneiden %-osuus peruskoulun päättäneistä. Taso 1 100 % Taso 2 ≥ 90 % Taso 3 < 90 %	Kasvatus- ja opetusjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö ja opetushenkilöstö
Hyvinvointi ja yhteisöllisyys	Vähennetään koulukiusaamista ja vahvistetaan lasten ja nuorten turvallisuuden tunnetta kouluyhteisössä. Kaveritaitojen vahvistaminen, lasten ja oppilaiden osallisuuden vahvistaminen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen, kodin ja koulun välisen yhteistyö ja vuorovaikutuksen vahvistaminen, KiivaKoulu -toimintamallin systemaattinen vahvistaminen, perusopetuksen Tukari-toiminta ja oppilaskunnan hallitusten toiminta, varhaiskasvatuksessa PiKi-, Huomaa hyvä- ja Seikkaillen Päijät-Hämeessä- materiaalien systemaattinen käyttö sekä laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän opiskeluhoollon. Lapsivaikutusten arvioinnin hyödyntäminen palveluja suunniteltaessa.	KivaKoulu-tilannekartoituksen tulokset, Kouluterveyskyselyn tulokset, Mitä kuuluu? -kyselyn tulokset, oppilaskunnan jäsenten kuuleminen, PiKi-, Huomaa hyvä- ja Seikkaillen Päijät-Hämeessä- materiaalien käyttöön liittyvä vaikuttavuus sekä kodin ja koulun välisen yhteistyön toteuma. Taso 1 Koulukiusaamisen määrä on vähentynyt edellisen lukuvuoden tasosta. Taso 2 Tavoitetaso + 1 % Taso 3 Tavoitetaso ≥ 2 %	Kasvatus- ja opetusjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, kasvatus- ja opetushenkilöstö, hyvinvointipalvelujen henkilöstö

Hyvinvointi ja yhteisöllisyys	Vahvistetaan vanhemmuutta ja perheiden hyvinvointia tarjoamalla tukea, tietoa ja yhteisöllisyyttä eri elämäntilanteissa oleville perheille. Kodin ja varhaiskasvatuksen sekä kodin ja koulun välisen kasvatuskumppanuuden vahvistaminen. Perheohjaaja järjestää lapsiperheille kohdennettua ryhmätoimintaa sekä tarjoaa yksilöllistä ohjausta.	Käytetyt resurssit ja niiden määrä. Suunnitelmallisen yhteistyön toteutuminen eri yhteistyötasoilla. Lasten ja nuorten kokema hyvinvoinnin kehitys (koulu-terveyskyselyn tulokset). Lapsiperhepalvelujen tilannekatsaus, huostaanotto-analyysi ja kuntakortti. Seudullisesti toteutettujen, huoltajille kohdennettujen arviointikyselyjen tulokset ja vastausprosentit. Käyntikertamäärät perheohjauksen palveluissa. Taso 1 Vanhemmuutta ja perheiden hyvinvointia tukevien toimenpiteiden määrä on kasvanut vuoden 2026 tasosta. Taso 2 Vertailutiedot ovat pysyneet vuoden 2026 tasolla. Taso 3 Toimenpiteiden määrä on vähentynyt vuoden 2026 tasosta.	kasvatus- ja opetusjohtaja, hyvinvointikoordinaattori, varhaiskasvatuspäällikkö, kasvatus- ja opetushenkilöstö, perheohjaaja, hyvinvointipalvelujen henkilöstö
--------------------------------------	--	---	---

Hyvinvointi ja yhteisöllisyys	Tavoitetaan syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt ja tuetaan heidän hyvinvointiaan ohjaamalla heidät tarkoituksenmukaisiin palveluihin ja yhteisöihin. Laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän opiskeluhuollon. Tapahtumien ja harrastusten määrä sekä osallistujamäärät, lasten ja nuorten kuulemistilaisuuksien ja kyselyiden toteutusaste, osallistuvan budjetoinnin ja asiakasraatien osallistujamäärät, osallistujilta kerätty palaute, asiakaspalautteet, tehtyjen toimenpiteiden toteuma, matalan kynnyksen palveluiden ja kohtaamispaikkojen kävijämäärät, syrjäytymisvaarassa olevien määrä vrt. tavoitetut nuoret vuositasolla, eteenpäin ohjattujen nuorten määrät toimenpide-tasolla, nuorilta kerätty palaute toiminnan vaikuttavuudesta, viestinnän ja tiedottamisen määrä ja tavoitavuus. Tehostetaan moniammatillista yhteistyötä esimerkiksi koulun, nuorisopalveluiden, työvoimapalveluiden, toisen asteen oppilaitosten ja sote-palveluiden välillä. Kehitetään etsivää nuorisotyötä ja nuorten työpajatoimintaa vastaamaan entistä paremmin kohderyhmän tarpeita ja varmistetaan palveluiden jatkuvuus. Perheohjauksen palvelujen näkyväksi tekeminen, erilaisten ryhmien järjestäminen ja yksilöllinen perheohjaus. Moniammatillinen yhteistyö ja verkostot, esim. Perhekeskustiimi-malli.	Tapahtumien ja harrastusten määrä sekä osallistujamäärät, lasten ja nuorten kuulemistilaisuuksien ja kyselyiden toteutusaste, osallistuvan budjetoinnin ja asiakasraatien osallistujamäärät, osallistujilta kerätty palaute, asiakaspalautteet, tehtyjen toimenpiteiden toteuma, matalan kynnyksen palveluiden ja kohtaamispaikkojen kävijämäärät, syrjäytymisvaarassa olevien määrä vrt. tavoitetut nuoret vuositasolla, eteenpäin ohjattujen nuorten määrät toimenpide-tasolla, nuorilta kerätty palaute toiminnan vaikuttavuudesta, viestinnän ja tiedottamisen määrä ja tavoitavuus. Taso 1 Tapahtumien ja harrastusten määrä on lisääntynyt vuoden 2026 vastaaviin määriin verrattuna. Toimenpiteillä saavutettavien suhteellinen osuus syrjäytymisvaarassa olevien arvioidusta kokonaismäärästä on kasvanut sekä heidän ohjaamisensa palvelujen piiriin on tehostunut verrattuna vuoden 2026 vastaaviin tietoihin. Taso 2 Edellä mainitut vertailutiedot ovat pysyneet vuoden 2026 tasolla. Taso 3 Edellä mainitut vertailutiedot ovat heikentyneet vuoden 2026 tasolta.	Kasvatus- ja opetushenkilöstö, hyvinvointipalvelujen henkilöstö, perheohjaaja, varhaiskasvatuspäällikkö ja hyvinvointikoordinaattori
--------------------------------------	--	--	---

Hyvinvointi ja yhteisöllisyys	Edistetään terveellisiä elintapoja ja mielen hyvinvointia vahvistamalla lasten ja nuorten arjen hyvinvointia sekä ehkäisemällä haitallisia käyttäytymismalleja. Ehkäisevän työ palvelupolut ovat koottuna kunnan kotisivuilla, jaetaan tietoa ja viestitään kuntalaisille terveellistä elintavoista ja mielen hyvinvoinnin teemoista, tarjotaan elintapaohjausta yksilö- ja ryhmätapaamisissa sekä osana liikuntaneuvonnan tapaamisia, kehitetään MOVE-polku, aktivoidaan lapsia ja nuoria välitunti- ja koulu-matkaliikuntaan sekä vapaa-ajalla tapahtuvaan liikuntaan.	Toteutuneet toimenpiteet ja niiden määrä, osallistujamäärät, viestinnän määrä ja tavoitettavuus sekä oppilaiden kokema terveydentila (%). Sapere- ruokakasvatusmenetelmän käyttäminen ja Nykytila.fi- arvioinnin tulokset. Taso 1 Toteutuneiden toimenpiteiden määrä ja toimenpiteillä saavutettavien suhteellinen osuus kuntalaisista on kasvanut, heidän ohjaamisensa palvelujen piiriin on tehostunut verrattuna vuoden 2026 vastaaviin tietoihin sekä oppilaiden kokema terveydentila on parantunut vuoden 2026 tasosta. Taso 2 Edellä mainitut vertailutiedot ovat pysyneet vuoden 2026 tasolla. Taso 3 Edellä mainitut vertailutiedot ovat heikentyneet vuoden 2026 tasolla.	Hyvinvointikoordinaattori, kasvatus- ja opetusjohtaja, kasvatus- ja opetushenkilöstö, hyvinvointipalvelujen henkilöstö, perheohjaaja, varhaiskasvatuspäällikkö
--------------------------------------	---	--	---

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kasvatuksen ja opetuksen vastuualueelle kuuluvat varhaiskasvatus, perusopetus sekä muut kasvatus- ja opetuspalvelut.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Kasvatus- ja opetuspalvelut tulevat aktiivisesti kehittämään palvelujaan suunnitteluvuosina ottaen huomioon asiakasmäärän kehityksen. Kasvatus- ja opetuspalvelut hyödyntävät olemassa olevia tiloja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kasvatus- ja opetuspalveluiden hallinto

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallinnon tehtävänä on mahdollistaa ja tukea palvelualueen palveluiden tuottaminen.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta toimii kasvatus- ja opetuspalveluiden monijäsenisenä toimielimenä. Kasvatus- ja opetuspalveluiden asiat lautakunnalle valmistelee kasvatus- ja opetusjohtaja.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Hallinnon tehtävänä on mahdollistaa ja tukea toimialan palvelujen tuottamista ja niiden aktiivista kehittämistä suunnitteluvuosina.

KASVATUS- JA OPETUSPALV. HALLINTO	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	0	480	0	-100,0	0	0
TOIMINTAKULUT	-203 396	-284 454	-493 509	73,5	-503 369	-513 447
TOIMINTAKATE	-203 396	-283 974	-493 509	73,8	-503 369	-513 447
TILIKAUDEN TULOS	-203 396	-283 974	-493 509	73,8	-503 369	-513 447

Varhaiskasvatus

Palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtäväalueeseen kuuluvat varhaiskasvatus ja varhaiserityiskasvatus päiväkodissa, esiopetuksessa ja perhepäivähoidossa. Lisäksi tehtäväalueeseen kuuluvat varhaiskasvatuksen hallinto, yksityisen hoidon tuki ja sen kunnallinen lisä sekä lasten kotihoidon tuki. Vuorohoitopalvelu tuotetaan yhdessä Hollolan kunnan kanssa.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota lapsiperheille turvallinen hoitomuoto, joka mahdollistaa vanhempien työssä käymisen ja opiskelun sekä edistää lapsen tervettä kasvua, kehitystä ja oppimista. Tällä tavalla tuemme perheitä heidän toivomallaan tavalla, edistämme perheiden hyvinvointia ja ehkäisemme eriarvoisuuden syntymistä jo aikaisessa vaiheessa.

Varhaiskasvatus on osallistavaa, lapsen ja perheen tarpeet huomioon ottavaa, tavoitteellista toimintaa, jota toteutetaan kehitykselle ja oppimiselle suotuisassa, turvallisessa ja terveellisessä toimintaympäristössä. Varhaiskasvatus sekä esiopetus muodostavat lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Toiminta perustuu pedagogiikkaan, joka pitää sisällään oppimisen alueet, laaja-alaisen osaamisen sekä lasten mielenkiinnonkohteet ja tarpeet. Varhaiskasvatus perustuu kasvatusyhteistyöhön ja yhteisölliseen toimintaan, jossa lapsen huoltajat ja lähiaikuiset tukevat lapsen kasvua ja kehitystä. Yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa perheohjaaja toimii kasvatuksen sekä vanhemmuuden tukemisen ja kehittämisen asiantuntijana varhaiskasvatusyksiköissä (perhepäivähoito, päiväkotitoimi ja esiopetus). Varhaiskasvatuspalveluja uudistetaan kehittämällä toimintatapoja ja toimintaympäristöä varhaiskasvatuslain, valtakunnallisen ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden periaatteiden mukaisesti.

VARHAISKASVATUS	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	40 454	93 000	61 000	-34,4	62 220	63 464
TOIMINTAKULUT	-2 164 314	-2 570 755	-2 352 186	-8,5	-2 397 190	-2 445 644
TOIMINTAKATE	-2 123 860	-2 477 755	-2 291 186	-7,5	-2 334 970	-2 382 180
TILIKAUDEN TULOS	-2 123 860	-2 477 755	-2 291 186	-7,5	-2 334 970	-2 382 180

Perusopetus

Palvelusuunnitelman kuvaus

Perusopetuksen tavoitteena on monipuolisen ja laaja-alaisen sivistyksen antaminen lapsille ja nuorille uusia toimintatapoja, opetusmateriaaleja ja oppimisympäristöä hyödyntäen sekä tukea ja edistää heidän kasvuaan ja kehitystään. Päämääränä on, että jokainen peruskoulun päättävästä ikäluokasta saavuttaa perusopetuksen päättötodistuksen. Tiedon ja osaamisen rinnalla opetus- ja kasvatustehtävä edistää kasvavan lapsen ja nuoren elämänhallintaa ja vuorovaikutustaitoja sekä arvopohjan ja tunne-elämän kehittymistä sekä syrjäytymisen ehkäisyä sekä kasvattaa ottamaan vastuun ympäristöstään kansainvälistyvässä maailmassa.

Palvelu sisältää perusopetuksen huomioiden tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen, oppimisen tuen ja opiskeluhoitoon sekä kasvatuskumppanuuden huoltajien kanssa.

PERUSOPETUS	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	216 742	223 526	179 826	-19,6	183 423	187 091
TOIMINTAKULUT	-4 482 693	-4 988 846	-5 066 379	1,6	-5 163 612	-5 266 900
TOIMINTAKATE	-4 265 951	-4 765 320	-4 886 553	2,5	-4 980 189	-5 079 809
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	-60 310	-60 310	0,0	-61 516	-62 746
TILIKAUDEN TULOS	-4 265 951	-4 825 630	-4 946 863	2,5	-5 041 705	-5 142 555

Muut kasvatus- ja opetuspalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Palvelu luo edellytykset kuntalaisten osallistumiselle vapaan sivistystyön palveluihin.

Palvelu sisältää ostopalvelujen ja kuntaosuuksien korvaukset Lahden kaupungin hallinnoimalle Wellamo -opistolle, yliopistokeskuksen Kärkölän kuntaosuuden sekä musiikkiopetusta järjestäville tahoille (Lahden konservatorio, Lahden musiikkiopisto, Riihimäen musiikkiopisto) maksettavat korvaukset.

MUUT KASVATUS- JA OPETUS- PALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTAKULUT	-20 778	-30 550	-30 100	-1,5	-30 703	-31 316
TOIMINTAKATE	-20 778	-30 550	-30 100	-1,5	-30 703	-31 316
TILIKAUDEN TULOS	-20 778	-30 550	-30 100	-1,5	-30 703	-31 316

Kasvatus- ja opetuspalvelualue yhteensä

KASVATUS JA OPETUSPALVELUT YHTEENSÄ	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	257 196	317 006	240 826	-24,0	245 643	250 555
TOIMINTAKULUT	-6 871 181	-7 874 605	-7 942 174	0,9	-8 094 874	-8 257 307
TOIMINTAKATE	-6 613 985	-7 557 599	-7 701 348	2,4	-7 849 874	-8 006 752
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	-60 310	-60 310	0,0	-61 516	-62 746
TILIKAUDEN TULOS	-6 613 895	-7 617 909	-7 761 658	2,4	-7 910 747	-8 069 498

Hyvinvointipalveluiden palvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hyvinvointipalveluiden palvelualue muodostuu hyvinvoinnin hallinnon, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, perheohjauksen ja senioriohjauksen palveluiden vastuualueista. Palveluiden tarkoituksena on vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä edistää aktiivista ja turvallista arkea kaikissa ikäryhmissä.

Hyvinvointipalvelut tukevat kuntastrategian 2025–2029, laajan hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman 2025–2029 sekä Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin tavoitteiden toteutumista. Toiminnan painopisteinä ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ennaltaehkäisevä työ, harrastus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen sekä kuntalaisten yhteisöllisyyden, elämänlaadun ja kunnan vetovoiman tukeminen.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Suunnittelukaudella kehitetään palveluiden saavutettavuutta, monipuolista tilojen käyttöä sekä palveluiden välistä yhteistyötä. Uimahallin vetovoimaa sekä tulo-rahoitusta pyritään vahvistamaan. Toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä hyödynnetään hyvinvointitietoa sekä seurataan hyvinvointisuunnitelman ja HYTE-kertoimen indikaattoreiden toteutumista.

Hyvinvoinnin hallinto

Hyvinvoinnin hallinto vastaa palvelualueensa strategisesta johtamisesta, talouden suunnittelusta ja seurannasta, päätöksenteon valmistelusta sekä toiminnan kehittämisestä. Hallinnon tehtävänä on varmistaa palveluiden tavoitteellinen, vaikuttava ja taloudellisesti kestävä toteuttaminen sekä edistää hyvinvointipalveluiden tarkoituksenmukaista yhteensovittamista. Palvelualueen johtamisesta vastaa hyvinvointikoordinaattori.

Hallinnon vastuualueeseen kuuluvat myös perintövaroilla rahoitettavat perheohjauksen ja senioriohjauksen palvelut. Lisäksi hallinto vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) sekä Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin koordinoinnista, seurannasta ja kehittämisestä. Tehtäviä toteutetaan yhteistyössä kunnan eri palvelualueiden, hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Lisäksi hallinto koordinoi yhdistysyhteistyötä, valmistelee ja seuraa yleishyödyllisten yhdistysten avustuksia sekä kehittää kuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia toimintamalleja.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hyvinvoinnin hallinto vastaa palvelualueensa johtamisesta, toiminnan ja talouden suunnittelusta, seurannasta sekä kehittämisestä. Hallinnon tehtävänä on varmistaa laadukkaiden, saavutettavien ja vaikuttavien hyvinvointipalveluiden järjestäminen kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Toiminnassa korostuvat ennaltaehkäisevä työ, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, palveluiden yhteensovittaminen, poikkihallinnollinen yhteistyö sekä talous- ja resurssiviisas johtaminen.

Perheohjauksen ja senioriohjauksen palveluilla tuetaan lasten, nuorten, perheiden ja ikääntyneiden hyvinvointia, osallisuutta ja arjen sujuvuutta ennaltaehkäisevän työn, ohjauksen ja neuvonnan keinoin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä toteutetaan osana kunnan kaikkia toimintaa, päätöksentekoa ja palveluiden kehittämistä tavoitteena kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, turvallisuuden ja toimintakyvyn vahvistaminen kaikissa elämänvaiheissa. Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä varmistaa lapsen oikeuksien huomioiminen kunnan päätöksenteossa, palveluiden suunnittelussa ja toiminnan kehittämisessä.

Yhdistysyhteistyöllä ja avustustoiminnalla vahvistetaan paikallisen järjestökentän toimintaedellytyksiä sekä edistetään kuntastrategian ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Hyvinvoinnin hallinnossa toiminnan painopisteinä ovat palveluiden vaikuttavuuden vahvistaminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä taloudellisesti kestävien toimintatapojen kehittäminen. Palveluiden johtamisessa korostuvat talous- ja resurssiviisaus, toiminnan vaikuttavuus sekä palveluiden laadun ja saavutettavuuden turvaaminen.

Hyvinvointipalvelut muodostivat 1.1.2026 alkaen oman palvelualueensa sivistyspalveluiden rinnalle sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen. Muutoksella vahvistetaan hyvinvointipalveluiden johtamista, kehittämistä ja palvelukokonaisuuden yhteensovittamista sekä tuetaan kuntastrategian tavoitteiden toteutumista.

Kirjaston johdon palvelut siirtyivät Kärkölen kunnan omaksi toiminnaksi 1.8.2026 alkaen. Muutos vahvistaa kirjastopalveluiden paikallista johtamista, kehittämistä ja päätöksentekoa sekä tukee hyvinvointipalveluiden yhtenäisen palvelukokonaisuuden kehittämistä.

Perheohjauksen ja senioriohjauksen palveluita kehitetään perintövarojen käyttösuunnitelman mukaisesti ennaltaehkäisevän hyvinvointityön vahvistamiseksi. Tavoitteena on edistää lasten, nuorten, perheiden ja ikääntyneiden hyvinvointia, toimintakykyä, osallisuutta ja arjen sujuvuutta sekä vahvistaa oikea-aikaisen tuen saatavuutta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintatapoja kehitetään edelleen yhteistyössä kunnan eri palvelualueiden, hyvinvointialueen, yhdistysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Toiminnassa painottuvat hyvinvointi- ja terveyserojen ehkäiseminen, kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen sekä kuntastrategian ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteuttaminen. Tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja elinvoimaa sekä edistää HYTE-kertoimen tavoitteiden saavuttamista.

Suunnittelukaudella jatketaan Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin toteuttamista poikkihallinnollisena yhteistyönä kunnan palvelualueiden, lasten, nuorten ja muiden sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä varmistaa lapsen oikeuksien huomioiminen kunnan päätöksenteossa, palveluissa ja toimintakulttuurissa. Toimintamallin tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan osana kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.

Yhdistysavustustoimintaa ja yhdistisyhteistyötä kehitetään osana kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistä. Tavoitteena on vahvistaa kunnan ja yhdistysten välistä kumppanuutta sekä kohdentaa avustuksia entistä vaikuttavammin kuntastrategian tavoitteita tukevaan toimintaan.

HYVINVOINNIN HALLINTO	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	0	0	0		0	0
TOIMINTAKULUT	0	0	-84 332		-86 015	-87 739
TOIMINTAKATE	0	0	-84 332		-86 015	-87 739
TILIKAUDEN TULOS	0	0	-84 332		-86 015	-87 739

Kirjastopalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kirjastopalveluiden tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, tiedon saatavuuteen, lukemiseen, kulttuuriin, elinikäiseen oppimiseen ja osallisuuteen. Kärkölen kirjasto tarjoaa monipuolisia ja saavutettavia palveluja tiedonhankinnan, itsensä kehittämisen, oppimisen ja virkistykseen tueksi sekä toimii kuntalaisten avoimena kohtaamispaikkana.

Palveluilla vahvistetaan kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja aktiivista kansalaisuutta. Kirjastopalveluiden henkilöstöresurssiin kuuluu yksi päätoiminen kirjastovirkailija. Kirjaston johtamisesta vastataan 1.8.2026 alkaen kunnan omana toimintana.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Kärkölä tuottaa kirjastopalvelunsa itsenäisesti osana Päijät-Hämeen Lastu-kirjastoverkostoa. 1.8.2026 alkaen myös kirjaston johdon palvelut siirtyivät Kärkölän kunnan omaksi toiminnaksi. Muutoksen tavoitteena on vahvistaa kirjastopalveluiden paikallista kehittämistä, vastata entistä paremmin kuntalaisten tarpeisiin sekä jatkaa aktiivista seudullista yhteistyötä osana Lastu-kirjastoverkostoa.

KIRJASTOPALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	1 886	2 000	2 000	0,0	2 040	2 081
TOIMINTAKULUT	-186 427	-183 366	-182 158	-0,7	-185 795	-189 520
TOIMINTAKATE	-184 541	-181 366	-180 158	-0,7	-183 755	-187 439
TILIKAUDEN TULOS	-184 541	-181 366	-180 158	-0,7	-183 755	-187 439

Kulttuuripalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukemalla paikallista kulttuuritoimintaa, vaalimalla kotiseutuperinnettä sekä järjestämällä kulttuuritapahtumia yhteistyössä yhdistysten, yhteisöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Kirjasto muodostaa merkittävän osan kunnan kulttuuripalvelukokonaisuutta. Kulttuuripalveluilla ei ole omaa erillistä henkilöstöä, vaan palvelut tuotetaan osana kunnan muita palveluita ja yhteistyössä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Huovilan puisto on Kärkölän kulttuuri- ja matkailutoiminnan keskeinen toimintaympäristö, jossa järjestetään vuosittain näyttelyitä, tapahtumia ja muuta kulttuuritoimintaa kaikenikäisille kuntalaisille ja vierailijoille. Kulttuuripalveluilla vahvistetaan kuntastrategian mukaisesti kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, paikallisidentiteettiä ja kunnan vetovoimaa.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on ylläpitää ja kehittää monipuolista kulttuuritarjontaa yhteistyössä yhdistysten, vapaaehtoisten sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Huovilan puiston asemaa kulttuuri- ja tapahtumaympäristönä vahvistetaan osana kunnan elinvoiman ja matkailun kehittämistä.

Kulttuuritapahtumien toteuttamista jatketaan yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta tukee paikallista kulttuuritoimintaa myöntämällä kulttuuriavustuksia sekä jakamalla vuosittain kunnan kulttuuripalkinnon.

KULTTUURIPALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	58 946	20 000	2 000	-90,0	2 040	2 048
TOIMINTAKULUT	-95 745	-40 601	-40 770	0,4	-41 610	-42 446
TOIMINTAKATE	-36 799	-20 601	-38 770	88,2	-39 570	-40 398
TILIKAUDEN TULOS	-36 799	-20 601	-38 770	88,2	-39 570	-40 398

Nuorisopalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia kasvuun, kehittymiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen. Toiminnan tavoitteena on tukea nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia, vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä ehkäistä syrjäytymistä yhteistyössä eri viranomaisten, oppilaitosten ja muiden sidosryhmien kanssa.

Nuorisopalvelut järjestävät avointa nuorisotilatoimintaa, koulunuorisotyötä, koulujen loma-aikojen toimintaa, retkiä, leirejä, tapahtumia sekä pienryhmätoimintaa. Lisäksi nuorisopalvelut vastaavat nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämisestä.

Nuorisopalveluihin kuuluu myös valtionavustusten turvin toteutettava etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta. Etsivä nuorisotyö tarjoaa alle 29-vuotiaille nuorille neuvontaa, ohjausta ja tukea koulutukseen, työelämään sekä muihin palveluihin hakeutumisessa. Nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on vahvistaa nuorten elämänhallintataitoja, työ- ja toimintakykyä sekä koulutus- ja työelämävalmiuksia.

Nuorisopalveluiden henkilöstöresurssi koostuu kahdesta nuoriso-ohjaajasta, yhdestä etsivästä nuorisotyöntekijästä sekä yhdestä työpajaohjaajasta (yhteensä 4 htv). Kukin työntekijä vastaa omasta tehtäväkokonaisuudestaan.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Nuorisopalveluiden painopisteinä ovat ennaltaehkäisevä nuorisotyö, nuorten hyvinvoinnin tukeminen, osallisuuden vahvistaminen sekä syrjäytymisen ehkäisy. Toimintaa kehitetään yhteistyössä sivistys-, hyvinvointi- ja työllisyyspalveluiden kanssa.

Nuorisovaltuuston asemaa nuorten vaikuttamiskanavana vahvistetaan osana kunnan osallisuus- ja demokratiatyötä. Etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan avulla tuetaan erityisesti koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien tai niiden ulkopuolelle jäämisvaarassa olevien nuorten osallisuutta ja kiinnittymistä yhteiskuntaan.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta tukee nuorisojärjestöjen toimintaa myöntämällä vuosittain nuorisotoiminnan avustuksia.

NUORISOPALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	61 049	73 000	59 000	-19,2	59 060	59 121
TOIMINTAKULUT	-234 104	-255 516	-253 230	-0,9	-258 304	-263 474
TOIMINTAKATE	-173 055	-182 516	-194 230	6,4	-199 244	-204 353
TILIKAUDEN TULOS	-173 055	-182 516	-194 230	6,4	-199 244	-204 353

Liikuntapalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä luomalla edellytyksiä aktiiviselle elämäntavalle sekä tukemalla omaehtoista liikuntaa. Toiminnalla edistetään hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä yhteistyössä yhdistysten, seurojen, hyvinvointialueen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Liikuntapalvelut tarjoavat liikuntaneuvontaa, järjestävät terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmille sekä tukevat liikuntaseurojen ja muiden liikuntaa järjestävien toimijoiden toimintaa. Palvelujen toteuttamisessa huomioidaan eri ikä- ja erityisryhmien tarpeet.

Kunnan uimahalli on keskeinen liikunta- ja hyvinvointipalvelu, joka tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuden omaehtoiseen liikuntaan, ohjattuun vesiliikuntaan sekä terveyttä ja toimintakykyä ylläpitävään liikuntaan eri ikäryhmissä. Uimahallin palveluilla edistetään erityisesti terveysliikuntaa, kuntalaisten toimintakykyä ja hyvinvointia.

Liikuntapalveluissa työskentelee kolme työntekijää, joista kaksi uimahallilla ja yksi liikuntahankekoordinaattorina. Liikuntapaikkojen ylläpito ja kunnossapito toteutetaan yhteistyössä teknisen toimen kanssa.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Liikuntapalveluiden painopisteenä on terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan kehittäminen sekä kuntalaisten liikunnallisen elämäntavan tukeminen. Tavoitteena on lisätä eri ikäryhmien liikunta-aktiivisuutta, vahvistaa ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä sekä vähentää liikkumattomuudesta aiheutuvia hyvinvointi- ja terveyshaasteita.

Liikuntapaikkojen saavutettavuudesta ja monipuolisuudesta huolehditaan yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Yhteistyötä liikuntaseurojen ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa kehitetään edelleen kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien vahvistamiseksi.

Suunnittelukaudella kehitetään erityisesti uimahallin palveluita, toimintamalleja ja asiakaskokemusta. Tavoitteena on lisätä palveluiden käyttöastetta, vahvistaa uimahallin asemaa kuntalaisten hyvinvointia tukevana palveluna sekä kasvattaa palvelutoiminnasta saatavia maksutuottoja.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta tukee paikallista liikuntatoimintaa myöntämällä vuosittain liikunta-avustuksia. Kuntalaisten aktiivisuutta sekä liikunnallisia saavutuksia huomioidaan vuosittain Kunnon kuntalainen -palkinnolla ja urheilijapalkitsemisilla.

LIIKUNTAPALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	116 334	108 500	145 800	34,4	148 716	151 690
TOIMINTAKULUT	-818 604	-1 021 622	-1 059 016	3,7	-1 073 064	-1 094 525
TOIMINTAKATE	-702 271	-913 122	-913 216	0,0	-924 348	-942 835
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 294	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-722 565	-913 122	-913 216	0,0	-924 348	-942 835

Hyvinvointipalveluiden palvelualue yhteensä

HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	238 215	203 500	208 800	2,6	211 856	214 940
TOIMINTAKULUT	-1 334 880	- 1 501 105	- 1 619 506	7,9	-1 644 788	-1 677 704
TOIMINTAKATE	-1 096 665	-1 297 605	-1 410 706	8,7	-1 432 932	-1 462 764
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 294	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 116 959	-1 297 605	-1 410 706	8,7	-1 432 932	-1 462 764